

SETMANARI CATALA
 10 CENTIMS lo número

EN LO BALL

Soch amable, interessant;
 soch amiga de la guassa...
 y no 'm farè gens escassa
 si algú 'm porta al restaurant.

DE DIJOUS A DIJOUS

TOTS 'ls aficionats á menjar senyalats en la carta dels successos ab la nota d' horripilants y que tenen un pahido moral de ferro colat, han pogut disfrutar d' un plat fort la setmana passada: la execució dels reos de Foix. Sino que 'l *chef* de cuyna no vá permetre á molts llaminers lo lleparse 'ls dits ab la salsa de detalls repugnants, de portas en fora, y á molts trapassers l' amenir aquella vianda ab oli d' emocions bárbaras, de portas endins; y, á fé de Deu, que 'l cuynier ho vá entendre de debó, pesi á tots 'ls *tragóns* del noticierisme mercantil.

Acérrims no partidaris de la pena de mort, se 'ns indigestá com sempre lo compliment de la més terrible de las sentencias de la justicia humana; y may, per lleys qu' ho dictin y per rahóns que 'ns exposin, 'ns convencerán de que siga humana la tal justicia. De la exemplaritat de dita pena n' es mostra fatal la crónica ja *crónica* dels aconteixements criminals. Y, al revés de lo que opinan molts pensadors conciensuts de conveniencia, nosaltres creyém de bona fé que precisament squeix deliri insá del poble pera presenciari com donan garrot demostra la poca aprensió, l' escas efecte moral que produheix la pena de mort. Quan tanta afició hi ha á tals espectacles casi considerant com á medis per passar 'l temps, es de deduir, per desgracia, que no serveixen per res més que per distracció. Si aixís se distreu als de baix, l' escarment als criminals sempre resultarà negatiu.

Dato eloqüent que vé confirmar nostre asert: de las 20.000 *ánimas* (ab 'ls seus respectius cossos) que acudiren á Vilafranca lo dia en que varen matar als assessius del rector de Sta. Maria de Foix, mo cal admetre que las 19.500 son refractarias al alsament del patíbul? Deixém 'ls comentaris á mercé dels entusiasmats per l' aplicació dels serveys de 'n Nicomedes.

* *

Lo nomenclament del rich y afortunat Marqués de Tenerife pera *succehir* al no gens pobre, pro si desgraciat, General del Zanjón, ha deixat sentat (á terra) que 'l prestigi, dins de la milicia espanyola, es qüestió d' entorxats; no té cap mes *valor*. La tremenda trepitxada al ull de poll del héroe de Sagunto ha fet veure las estrellas al *Feo malagueño* y 'l tercer entorxat al seu *callista* mallorquí, artista consumat en *cortar por lo sano* seguint l' exemple d' aquells metjes de fama duptosa que anteposan á la medicina la cirurgia.

La ben organizada despedida al General Weyler, dissapte passat, va eternirme de debó. Aquell entusiasme ben presentat allá al moll y aquells petóns tan ben fets á las galdas de la, avuy, primera figura militar d' Espanya, 'm varen deixar, no assombrat perque ja 'm temia una preparada manifestació de carinyo *general*, ab lo cor oprimít (y apretat per las empentas), al reflexionar que aquells petonets á la cara del que hi anava eran pessichs al clatell del que 'n venia; aixís

com l' aixecarlo sobre espatllas com á un *primer espasa* qualsevol, va ferme semblar que veyá á un altre *espasa* surtint del torin *camas-ajadeume* pera lliurarse de la pluja d' ampollas y taronjas de la crítica, efecte de la nuvolada periodística.

Lo massa significatiu del acte era capás de fer venir las llágrimas als ulls (de poll) del patriota mes empedernit; pero aquí las circunstancias governan mes qu' en cap altra Nació, y, per lo tant, á qualsevol *Martí Camps* que, per mes pega, 's digui *Antón* de segon apellido, res mes natural que dirli: "*Vesten Antón... etc.*"

A nostre digníssim Ex-Capità General, no mes li desitjém que pugá tornar lo mes prompte possible á cullir olivas á Sant Quintí de Mediona.

* *

La célebre protegida dels Pares de Familia ha passat com un cometa errant per l' espay teatral de Barcelona, sense que se n' hagin adonat molts astrónomos que van á la cassa d' *estrellas... de café-concert*. La petita campanya que acaba de fer en lo Circo del carrer de Montserrat es una proba evident de que s' han esmortuít 'ls raigs d' aquella estrella ab qua, que un temps va brillar encogant a tots 'ls mortals de vista grossa que tenian dirigits 'ls telescopis, vull dir, 'ls *gemelos* al cel d' aquell art, en busca d' un nou monde plahers sensuals y desvergonyits.

Avuy, la majoria dels que s' embabiecavan contemplant la famosa *dansa de ventre* sense perdre 'l mes petit moviment d' oscilació, ja están embafats; perque d' ensá que la Bella Chiquita *creá* aquell sistema de seduhir *abdominalment* (?), se n' ha abusat tant y tant, que ara mateix no hi ha cap *diva* de café-concert que no balli la *bayadera*. Totas las *Chiquitas* ja han passat á la historia... dels Pares de Familia.

* *

Diálech de la setmana.

—Veyám que passarà ara allá á Cuba duran lo mando del General de Sant Quintí.

—Podria ser que passés *la de San Quintin*.

—M' agradaria que 'l General tornés victoriós y ab gloria.

—Lo que toca torná ab *la gloria*, ja ho tens ben segú.

—¿Vols dir?

PEPET DEL CARRIL.

ENGRUAS

Lo meu amic en Pau Tara es un pintó de figura, que pinta ab gran baratura, de quansevol hom' la cara.

En lo cel, per un descuyt, deixaren entrá una sogra, y desde allavors ensá que coneixen la hidrofobia.

J. M.ª PLANAS.

L' HOME SÈRJO

PROCLAMO à só de timbal...
 ¡que en tot lo *globo terrestre*,
 no hi ha un home tan *formal*
 com lo senyor Don Silvestre!
 (Don Silvestre, es un fulano,
 que—pe 'l govern de vostès—
 prèn café ab mi, *mano á mano*,
 moltes tardes; al Inglés).
 ¡Que n' es de formal!... S' explica
 ab tò grave y campanut...
 Li agrada molt la *palica*...
 té *máximas* y es tossut!...
 Mira à tot hom ab desgayre
 com cal à un home de pés...
 ¡Clava al mosso algun desayre
 si li reclama cafès!...
 ¡Com à farrenyo... es farrenyo...
 ¡Com à edat... te mitxa edat!
 y sembla en fi, per lo *guenyo*,
 ¡un «Cánovas» *augmentat!*
 Donchs *bueno*. Fet lo relato
 exacte, del seu regent...
 ara 'm toca fé 'l retrato
 del seu tipo, moralment...
Home d' ordre, té la dèria
 de 'ls *interessos creats*...
 y ell acaba la miseria...
 ¡fusellant descamisats!
 En religió, té creencias
 y cura ab *pegats* de fé;
 y diu que ofegant conciencias
 s' aniria molt mes bé!...
 Quan certs punts de *moral* toca,
 allí 's veu l'*home formal*...
 ¡y ab quanta eloquencia invoca
 los *fueros* de la moral!...
 Y tot fent la *suca-mulla*
 entre 'l terrosset y 'l ron,
 proclama que sols... ¡*La Fulla!*
 ¡es qui pot salvar al mon!

En cambi... ¡Quants impropèris
 la prempsa no li mereix!
 ¡Si 'n conta de gatuperis
 de diaris... que no llegeix!
 Y ¡ay d' aquell qu' en la palestra
 li escatima la rahó!...
 que allavoras... Don Silvestre...
 ¡es *silvestre* de debó!
 Per tal causa, 'ls que 'l coneixen
 si 'l veuen enfurismat
 van desfilant y allí 'l deixan...
 (¡sempre ab lo café pagat!)
 Y jo també... quan m' acaba
 la paciència... fujo... y ¡res!
 ¡resulta que l' *home grave*...
 no me 'n deu poch de cafès!

Com de costum, l' altre dia
 parlava l' *home formal*!...
 A mi en cambi 'm convenia
 tocá 'l des... Pago 'l seu ral...
 m' also... despenjo l' abrich...
 me 'l carrego á coll y bé...
 dich adeu à algun amich
 y... desfilo del café!
 Fent camí, ab la diligencia
 qu' acostumo, y tot rumiant...
 de sobte 'm vé la ocurrencia
 d' abrigarme ab 'l *gabán*...
 Lo desplego per posármel
 y 'm vé gran... ¡Quin embolich!...
 m' hi fesco y veig al mirarmel
 de Don Silvestre, l' abrich!
 Naturalment desseguida
 me 'n torno cap al café.
 Mes com soch... ¡sens dir mentida!
 un grandíssim tafané'.
 m' acut la idea malvada
 d' escorcollarli l' abrich
 y ¡ay! ¡que 'm queda mal parada
 la *moral* del meu amich!...
 Perque fills!... l' una butxaca,

conté 'l retrato lasciu
 de una xicota molt maca
 retratada massa al viu!
 Trobo en l' altra una carteta
 qu' escriu al *home formal*...
 ¡certa infèlis senyoreta,
 fentli càrrechs del seu mal;
 Y trobo en fi, dins l' *infern*
 tot un niu de picardias,
 com son; un luxós quadern
 ab *certas* fotografias
 propias per encendre flamas
 al cor del home mes bó...
 y... ¡un parell de lliga-camas
 ab las tancas de llautó!
 En fi, que l' home formal,
 morigerat y *beato*
 ¡duya à sobre, un *arsenal*
 de cosas per matá 'l rato!

Y á tot aixó... al sé al café...
 Don Silvestre ja ha fugit...
 Pro 'm diuen 'l seu carré
 y me n' hi vaig tot seguit...
 Truco... surt... l' abrich 'm torna,
 jo també li torno 'l seu...
 me 'n despedeixo ab gran sorna...
 y després del abrich meu
 las butxacas 'm regiro
 ¡per pura formalitat!
 y quan la cartera 'm miro...
 ¡Recristo! ¡M veig saquejat!
 ¡Deu tristos *naps* que hi portava!...
 ¿Qui 'ls ha tret?... ¡Dirho no cal!...
 pro... ¿que 'n trech si l' acusava?...
 ¡Si es un home tan *formal!*

M. RIUSEC.

EN CORNELLI

Don Corneli Ciervo y Bou,
 qu' es natural de Banyolas,
 habitant de Cornellà
 y *Tenorio* per las donas,
 va passar quatre anys y mitx
 per pogué escullir xicota,
 y deya que per casarse
 volia trobá una dona
 que reünis tals circumstancias
 que s' en trobarian pocas.
 L' una la trobava negra,
 l' altra la trobava groga,
 y no li agradavan altás
 ni que fossin petitonas.
 Per fi un dia venturós
 Don Pau, Marqués de la Closca,
 va proposarli un casori
 junt ab la seva minyona
 prometent que 'ls hi faria
 un gran regalo de boda.

En Corneli quan veje
 resolguda la xicota,
 qu' al mateix temps d' aixerida
 era guapeta y bufona;
 va dir que sí de seguida,
 que la faria s' esposa.
 Al cap de dugas setmanas
 ja 'ls tiravan baix la trona,
 y fins lo mateix Marqués
 va assistir al refresch de boda.

Han passat d' aixó sis mesos
 y ja es pare de una noya...
 Ell content à amichs y amigas
 los diu:—¡Miréula qu' es rossa,
 sent jo moreno com soch
 y sentho la meva dona!

Nota bene.—Las patillas
 del Marqués també son rossas.

JOSEPH MIRALLES.

MENUDENCIAS BARCELONINAS

Si no 's posa prompté á ploure,
com que no es dels mes babaus
ja té pensat vendre pintas
y llaveros... per las claus.

Al veure á aquets minyonassos
compendrán los menos vius,
que son dos obrers actius
de la Plassa dels Embrassos.

A caminar los ayudan
ab carinyo maternal...
¡No diguin que no serveix
la guardia municipal!

LO CARNAVAL DE SEMPRE

Sardana bufo-grotesca
de polítichs afamats

que de personas decents
se 'ls veu sempre disfressats

MEU GOS Y JO

El gran Figaro, y deya molt bé: "jo y mi do," pero un servidor de vostés, no parlo menos propietat que l' immortal humorista: "Lo gos y jo" posant al gos devant meu. Que al criat de Larra, li bastava ser criat, pera discret, sisador, borratxo y tonto, com son la may y per lo tant no era del cas que 'l seu amo que un talent qu' assombrava 's poses darrera d' ell; pero tractantse del meu gos, qu' es un animalet prudent, carinyós, frugal y espavilat, y d' un escriptor insignificant, com soch jo y son molts altres que 's creuen ser alguna cosa, no es cap disbarat posar al amo darrera de la bestia, pera evitar qu' algun mal intencionat digui: La bestia al devant.

M' explicaré:

Si 'l meu gos á pesar del seu nom vulgar—se diu *Galtetas*—es pera mi un servidor, que no 'm bescanta pe 'l vehinat, dihent que 'l sastre m' empayta y m' aborreix l' amo de la casa, ni llamineja en las mevas cassolas ni 'm fibla la bota del ví, com fan tants y tants *doméstichs*, que val mes lo que roban que lo que 'ls dona 'l seu amo, ¿per qué no puch jo posar al meu gosset, al meu *Galtetas*, devant de la meva persona, pera correspondre dignament á la seva fidelitat y als seus bons serveys?

Parlant d' un amich qualsevol, d' un amich que tal vegada 'ns sega l' herba sota 'ls peus, dihém tots pera que no se 'ns titlli de *mals modos*: "lo meu amich y jo," encare que per mil circumstancias nos correspongui la preferencia.

¿Per qué no puch jo, donchs, dir devant de totas las nacions civilizadas, si es necessari: "Lo meu gos y jo estem á las sevas ordres."

Si 's tractès d' un amich, potsè no m' atreviria á consignar tal cosa, per por de que l' amich me fes caure en un *feo* deixant de servirlos; pero tractantse del meu gos, no hi peso reparo, perque estich segurissim de que si 'm venen y 'm diuen verbigracia: "Miri, senyor *Arturo*, lo carboner 'ns esbronca per tot arreu perque li devém un pico, y á n' al tal carboner li abordo 'l gos, encare que 'l meu *Galtetas* sembli un cá de porcellana, ja 'ls hi prometo jo que ó bé 'l *cara-brut* deixarà de perseguirlos ó haurá d' anar per aque's mons de Deu passejant á la meva bestiola abrahonada al darrera de las calsas.

Si se 'n volen persuadir, poden preguntarho al honrat subjecte que 'm servia 'l carbó, que perque no n' hi pagava duas arrobas, que treyantne las pedras y la mullena no arribavan á las quinze lliuras, va deixarme com un drap brut devant d' un públich de gent conforme .. y ara, de resultas d' haverli atiat lo gos, diu qu' en certa banda porta marcada la dentadura de la

bestia, que no sembla sinó que passeji l' anunci d' un dentista.

Creguin que 'l meu gosset es enemich acérrim dels *iuglesos*.

Ab gayres com ell, Gibraltar ja tornaria á ser nostre Per xó 'ns estimém tant *lo meu gos y jo*, perque jo soch també un gran contrari de la *Inglaterra*.

També 'ns estimém, perque es un artista de cor.

Ell ¡pobret! no sab escriure, ni pintar, ni declamar sisquiera, encare que de vegadas al jugar ab algun *sabatot* fassi una mena de bordar que sembli á n' en *Vico* al final d' un parlament; pero es un fervent admirador del art.

No mes per aquesta circumstancia ja es superior á mes de quatre personas.

Quan sent á un cantador de romansos, ab aquella veu esquerdada y ploranera, y 'l sons ingrats que llenza la guitarra que 'l cantador esgarrapa, grinyola desesperadament com si li possessin un ferro ruhent á las orelles. En cambi una munió de *badochs*, escoltan embabiecats al *romansero*.

Però quan se li presenta ocasió de sentir una orquesta, encare que siga la d' en *Rodoreda*, la qual si vol fa sentirse, remena la qua y brinca d' alegria, y 'm mira ab cara de satisfacció, com si volguès dirme: ¡Aixó es música!

Sempre que l' hi portat á veure sombras xinescas y aficionats, ha corregut á la meva falda y s' ha posat á dormir ab lo mateix desencant d' en *Peris Mancheta* en la seva butaca del teatro: per una vegada que vaig endormel á veure á n' en *Rafel Galvo*, al terminarse un acte va enjugar un lladruch que no tenia altra traducció que: "¡Bravo, així 's fa comedia!"; y un altre cop que va venir ab mi á *Romea*, á pesar de que passava 'l brom y 'l pegat que daya al cap l' entristia, al veure á l' *Isle Soler*, á n' en *Goula* y en *Capdevila*, derrotxant salero, va torsar lo morro y 'm va dirigir una mirada, qu' ab claretat deya: "Si aquets tres son capassos de fer riure á un difant, ¿qu' haig de fer jo amo meu, que total tinch un brom que pot curarse ab pega, si no es *trenparme*? Y ¿veuen? aquest últim dia en *Peris Mancheta* també feya *bacaynas* ..

Lo dit: lo meu gos sab distingir.

Fará cosa d' un mes qu' un company escultor va demanarme, per fer un *Sant Roch* y 'l gos. Vam anar al taller lo *Galtetas* y jo, y 'l cá va posar de tan bona fe, que va sortir un' obra admirable.

Arribinse al carrer dels *Archs* y veurán al venerable *Sant* y á la meva bestia. Lo meu gos sembla qu' enrahoní... ó més ben dit, que grinyolí.

Si tots los *modelos* imitesin al meu gosset, los artistas farien primors.

Però 'ls *modelos* no senten l' art; no mes senten l' hora de plegar... y si s' agafa la escudella.

¡Pobre *Galtetas*! Ell no cobra cap salari; ell rosega no mes 'ls ossos de la carn que jo 'm menjo, y sempre tan carinyós, tan servicial... tan artista.

En cambi quants que 'm deuen favors... ¡Val mes no parlarnel!

¡Gosset adorat! ¡Qu' en val de pessetas!

Los dias que faig matinada, lo meu gosset no ssega.

Salta sobre 'l meu llit, me llepa la cara, fins me dona una mossegadeta al nas si no 'm desperto; y es que no vol que falti á la obligació, que no perdi 'l pa de cada dia per culpa de uns miserables llensols que se m' enganxan á la esquena.

La meva esposa diu que si 'l gos se dona tanta manya á ferme saltar de llit es perque anyora 'l tros de pa.... sucat en la tassa de café y llet que prenh cada dia pera desdejunarme.

Si a...
tan inter...
Pero men...
descubriré, se...
Y ell m' estin...
Lo meu gos y jo
Es un bon company,
¡l'obre Galletas!

Á UN SERAFÍ... D' AYGUERA

ESCOLTA, raspa pitera,
de totas las més guapeta,
á n' aquet pobre poeta
que en fer versos te sal-lera.

N' ets lo serafí d' ayguera
que 'm fa está sempre inspirat,
puig qu' á dirte la vritat
de vora teu no 'm mouria,
y molts versos te faria
mentres tú las l' estofat.

N' ets la nena mes salada
qu' acut á la boqueria
y 'l cistell dú cada dia
plè de teca regalada.

La que té dolsa mirada
y lo cutís molt cendrós,
y un caminar tan graciós
que no es estrany, prenda meva,
que al surtir de casa teva
ja vinga jo á ferte l' ós.

T' estimo, nena, de cor
perque en fer feynas molt cuytas,
y ne sabs fer unas truytas

que cap més las fa millor.
Perque guissas ab primor
y als fogons no tens rival,
fent teca tan especial
y ab gustos tan exquisits
que me 'n lleparia 'ls dits
sapiguent lo molt que val.

Enamorat visch de tú
y l' amor teu sols voldria,
per gosar de nit y dia
com no ha gosat may ningú.

Puig, allavors de segú,
podria menjar bons tails
de pollastres ó de galls
que tú tan bé sabs rostí,
acabant, nena, per fi
mos dejunis y badalls.

Perque jo tinch la mania
de fer versos. (molt perversos),
y no puch viure dels versos
que jo faig ab alegría;
molts me diuhen, bella aymía,
y aixó 'm dona gran tropell,
que tinch girat lo cervell

ó bé dech estar xiflat,
y aixó, noya, no es vritat;
no cregas tal desgavell.

Lo que tinch, nena galana,
y á tú aixó ja t' ho diré,
es que no tinch cap diné
y pateixo molta gana.

Molts dias de la setmana
los passo jo dejunant,
sols menjant d' entant entant
alguns sonets y quartetas,
barrejadas ab monjetas
que 'm donan un flato gran.

Per xó es que tinch la mania
d' obtindre lo teu amor,
y estimarte de bon cor
ab ardenta gelosia.

Llavors sempre teu seria
sens deixarte dia y nit,
y á tos peus d' amor rendit
calmaria más passions,
boy ventante los fogóns
per un tallet de rostí.

M. GARDÓ FERRER.

¡NO LA CONEIXEN!

EN la comtal Barcelona
qu' es per cert molt ilustrada,
no poguent deixar de serho
perque perteneix á Espanya,
y lo que á Espanya pertany
ja es sabut qu' es de gran válua;
fa vuyt anys poch mes ó menos
qu' una donzella hi va naixe
quedant al cap de poch dias
horfaneta y sense pares
y á mercé de qui vo'gués
de sa vida encarregar-se.

Catalunya, que te fills
que quan ajut se 'ls demana
sacrifican sa fortuna
si convé, y fins estantse
de menjar sols per fer bé
de los seus bens se separan;
á la pobre donzella
un protector va donarne
que á costa de mil disgustos
mil dispendis y caradas

ha lograt ferla una dona
digne com qualsevol altra.
Molt ha sofert la donzella
moltes penas n' ha passadas
lo seu després protector
per pogué al seu gust criarla;
pero tot ho ha resistit
y á despit de sas germanas (?)
ha viscut y ha anat creixent,
tant que avuy ja 's recomana
per sas dots, per sa hermosura,
per lo molt qu' es ilustrada,
y en fi per lo molt que val
sa finura y son bon tracte.

Tant á rora Catalunya
com aquí, com á montanya;
sempre sentireu á dir:
¡LA TOMASA! ¡LA TOMASA!
que viurá pesi á qui pesi
y enjegará Campanadas
donant *codillo* als llanuts
y als esquilats, alabansas.

JAUME ROIG Y CODORMÍ.

Ab aixó dels balls de màscara, lo pobret Avi ja fá días qu' está tristot y desganat. Sembla que algú ha endevinat que tot es porque no té una famella per fer xirinola. Nosaltres proposem al Ajuntament que l' hi disfressi una vaca suïssa y 'ls deixi saltar y fer gatzara fins qu' ell digui prou.

LA SORTIDA DEL BALL

—Vuit... vuit y deu del sopar á la rossa, divuit; cinch copas á la del dominó vert, vint y tres; un bouquet á la pasièga... vint y quatre pessetas v 'l restó de propinas.
¡Y pensar que jo encare estich dejú!

—¡Ay pobret de mí!... ¡Tú, máscara! He perdut a la dona ¿que potser l' has vista? Es la meva propia dona ¡de 'n Nofre Llonzal

—Ja verá, mestre: á mi no me *motechi*, que ni yo soy máscara, ni sé quien es la dona ¡ni tampoco este *Cofre Chuleta* que me ha dit!

Ab *La Gioconda* verificá la Sra. Borelli la seva serata d' *onore*, poguent evidenciarse en dita nit las moltas simpatis que té captadas de nostre públich.

Sapiguda la manera magistral com interpreta la protagonista de la immortal ópera del célebre Ponchielli, creyém ocios manifestar lo sublime que estigué la beneficiada.

Fou ademés obsequiada ab nombrosos y artístichs regalos, *bouquets*, poesias, etc., etc., per lo que creyém ne guardará graússim recort.

Pera ahir estava anunciat l' estreno, en la present temporada, de *Garin*, aplaudida ópera del eminent Bretón y quals primers personatjes estavan confiats á los célebres artistas Tetrassini y Cardinali.

NOVETATS

Urganda tots los días, que ha sigut sinónim de plé en cada representació, y sortir lo *cartelito* de *Quedan despachadas* etc., etc., totas las festas.

Molt 'ns plau que nostre públich correspongui tant dignament als favors y sacrificis que pera complaurel fá la tan rumbosa, com inteligenta empresa Mir.

Segura ja del tot la maquinaria en las mutacions y possessionats los artistas de sos *róles* respectius, la execució que actualment logra dit sorprendent espectacle, es notabilíssim, distingintse l' actor favorit Sr. Montero, qui en lo tercer acte, quadro del Congrés, hi ha adicionat de sa cullita, xistosos parlaments, que un cop mes l' acreditan de conciensut y coneixedor de sa important missió.

ROMEA

Flis Flis, juguete castellá en 1 acte, si no aburrí ol públich no l' halagá gayre, per lo tant li preveyém una vida efímera.

Dimars passat s' estrená *Entrar per la finestra*, comedia del Sr. Reig y Fiol, que un cop mes ha acreditat ser un expert autor cómic.

Llenguatge cuydat, situacions cómicas y bons xistes es lo que en conjunt conté aqueixa bonica comedia, que al revés de la anterior creyém quedarà de cartell y será molt sollicitada per societats.

La execució molt acertada.

Actualment hi ha en estudi *Lo general, No Importa*, comedia en 3 actes de Teodoro Baró, ademés de *Entresuelo primera*, de autor encar anónim.

TÍVOLI

Pera avuy está anunciat lo benefici del mestre Pérez Cabrero ab extraordinaria funció composta de la ópera *Aurora*; melodia del mestre Candi, titulada *Volém*, cantada per la Sra. Montilla, y la sarsuela *El grumete*.

Si las simpatis ab que conta lo beneficiat no fossin bas-

tantas pera lograr una bona entrada, lo *menú* abundant y succulent sería lo suficient pera lograr un plé.

Nota bene. Pera diumenje próxim s' anuncia las dugas últimas funcions de la temporada.

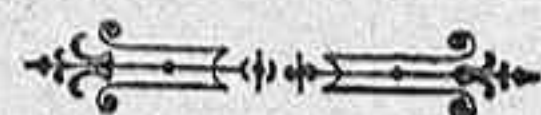
UN CÓMICH RETIRAT.

Qui no vol caldo...

Quento

AL anar eix altre día á la taberna 'l *Petit*, trobá al Pau, que decidit aquell moment ne surtia, com un nen, mitj somicant y ab la má dreta á la cara, fent una figura rara, puig que se li anava inflant. Lo *Petit*, interrogá á son company d' infantesa, y aquest ab gran senzillesa digué qu' un hom' li doná, (sens' encomanarse á Deu), una forta bofetada, per darli una trepitxada y no haver dit: dispenseu. Lo *Petit* quedá sorprés, y s' indigná de manera que lo portá á la carrera cap al puesto del succés; y dirigintse ab descaro al autor de tal ofensa, ab eixos termes, comensa: —Vinch aquí perque reparo qu' heu obrat ab lleugeresa, puig per una trepitxada no 's dona una bofetada; y tingueu entés que 'm pesa tant com á qui l' haveu dada. Y l' agressor li contesta: —La qüestió per mí está llesta. — Mes aquell, altra vegada agafant á son amich, li digué: —Si sou valent, ara que 'n aqueix moment aquí davant vostre estich, donéunhi un' altra, veyam! Y quan tals paraulas sent l' aludit, sens' compliment prest s' aixecá y ¡pataplám! tot seguit li torná á dar tan tremenda bofetada que semblá una canonada del castell de Gibraltar. Veyent sas galdas infladas, en Pau l' agafa pe 'l brás, y li diu: —Fora capás de desferte á bofetadas!

UN A. VENDRELLENCH

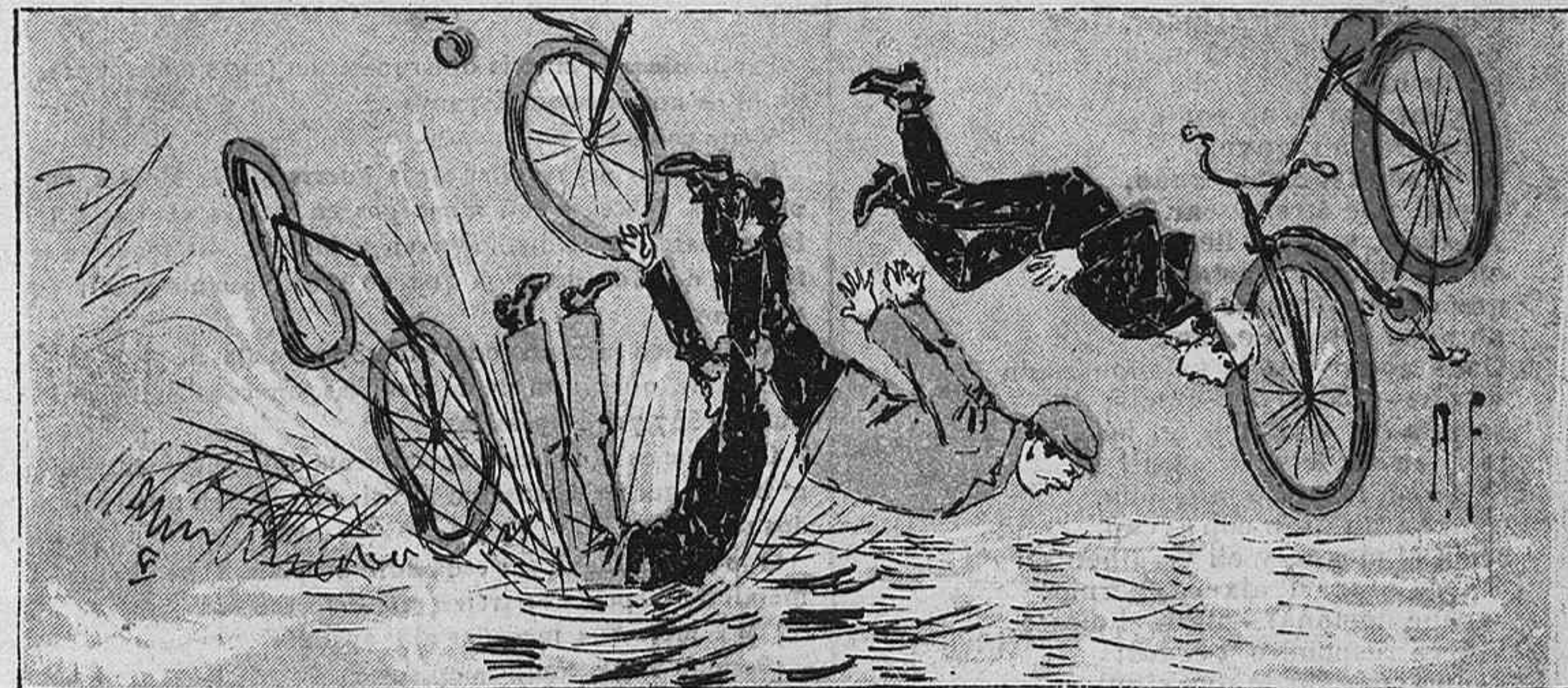
TRES VELOCIPEDISTAS CONTRAPUNTATS

A veure qui al Llobregat
arribarà mes aviat.

¡Alsa, ja hi som á la vora!
¡Apretém y... pit y fora!

Y 'ls contrapuntats caminan
ab tanta velocitat
qu' ells y máquinas, sens freno,
van á dins del Llobregat.

Bibliografia

En defensa de Mosen Jacinto Verdaguer es lo titol de un nou tomet qu' ha sortit á la llum pública, contint lo "dictamen pericial" que publicá la Revista *Independencia Médica* lo qual va ser firmat per dotze facultatius especials, alguns d' ells verdaderas llumbreras.

A continuació inserta los articles que veieren la llum en *La Publicidad* y per fi lo importantíssim y afectuós mensatge-protesta dels felibres de Montpeller, firmat per lo president del "Felibrige latin" A. Roque-Ferrier.

Ab los anteriors datos creyém que nostres lectors podran ferse cárrech de la importancia que reuneix lo esmentat folleto.

Lo distingit escriptor y ja reputat autor dramátich D. Lluís de Val, nos ha remés un exemplar de son bonich juguet en un acte y en vers, titulat *La carta*, que siguié estrenat ab extraordinari èxit en lo teatro Principal de Saragossa, la nit del 26 Decembre passat.

L' embaixador del Hivern es lo titol d' un casi-monòlech qu' ha publicat nostre colaborador D. Joseph Asmarats y que siguié estrenat ab gran èxit la nit del 12 del present en lo teatro Principal de Gracia.

A tots nos autors, los agrahim l' envio.

¡QUE BEN PENSAT!

A un poble que 's celebrava
ab pompa y solemnitat
la festa major, va anarhi
pera divertirshi un *crach*.
Lo dematí aná á la Iglesia,
després se 'n aná á dinar
y un cop hagué pres café
va encendre un puro y al ball.

Al veure fatxa tan rara
cap noya volgué aceptar,
quan fent una reverencia
ell 'ls hi oferia 'l bras.

Veyent que ja no podia
divertirse á l' envelat,
se 'n aná tot xano, xano,
cap al café á refrescar.

Al serhi, vejé un lletrero
en los vidres encastat
que deya: *Sírvense helados*
ab unas lletras de pam.

Quan nostre *crach*, va adonarse'n
va dir:—¡Calla! Son gelats;
sembla qu' aixó deu ser bó...
pro deu ser fret ¡ay carat!—

S' asseu, rumia una estona,
se dona un gran cop al cap,
cria al mosso, y ell va dihentse:

—¡Que n' ets d' aixerit, Bernat!

—¡Que demana?—digué 'l mosso.

Y li va respondre 'l *crach*:
—Mira, pagant lo que sigui,—
un gelat me portarás;
pro que sigui calentó,
qu' estich molt encostipat.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

Avis important

Lo número extraordinari
que teniam anunciat
no sortirá 'l día 30...
y ho sentím molt, la vritat.
Fins la próxima setmana
no 'l cridarán pe 'l carrè...
perque volém que 'l tal número
estigui millor que bè.
Tants aplassaments dispensin,
y si 's volen consolar,
recordin lo que sol dirse:
¡Tot lo qu' es bó, 's fa esperar!

Campanadas

Nostre distingit colega *El Provensalense*, de Sant Martí,
que segons sembla s' havia empenyat en moralisar l' ad-
ministració municipal de la vehina vila, ha sufert darrerament
dugas denuncias per part del célebre secretari Rovatti.

Rovattil,.. Rovattil... sembla que hi ha noms predestinats.
Sentim lo *percance* del colega y li desitjém bona sort.

Lo marqués de Tenerife va surtir dissapte passat de
aquest port, per anar á encarregar-se de la direcció de la
guerra de Cuba.

Li desitjém bona sort y desitjém també que 's recordi
de que tots som fills de mare; 'ls soldats per estalviarlos
fatigas; y 'ls «insurrectes» presoners, quan lo perdó no es-
iga renyit ab l' interés de la patria...

No fos cas que 'n fés un gra massa...

Y sobre tot, recordis qu' Espanya es una nació pobre
¡molt pobre! y acábiho aviat si no vol que 'ns quedém
los espanyols sense camisa.

Per *dominar* la ciencia d' Arquímedes (alias matemáticas)
no hi ha un país com Espanya...

Vagin contant:

Los *morets*, de resultas de la guerra (?) de Melilla, van
pagarnos doscents mil *manxegos* en pessas de Isabel II.
Desembarcan á Cádiz... arriban á Madrid... 'ls fonen en la
fábrica de Moneda, y ¡á que no saben quants diners ne
treuhen!...

Ne treuhen (compte rodó) 715,437 monedas de mitja pela.

Es á dir, que un milló de pessetas un cop fós queda re-
duhit á 357,718'50 pessetas.

O lo que es lo mateix: de doscents mil duros en pessa,
n' han pogut fer setanta un mil cinchcents, en monedas de
dos rals.

O lo qu' es igual: per cada duro de plata, s' ha perdut lo
metall corresponent á tretze rals de passo.

¡M sembla que mes clar ni l' aygua!

¡Pero ab tot 'ls comptes no surten!

Y ara, no vinguin preguntant que s' ha fet de la plata
que falta...

Cá; 'ls *moros* se la devían menjar.

Un periódich s' entreté preguntant al arcalde de Gracia si es cert que alguns *fulanos* que cobran del pressupost municipal, no van á Casa de la Vila, mes que l' últim de mes á cobrar...

¡Quina *gracia*! ¡Aixó no sabia?... Ja no 's tractaria de Gracia, si aixís no fos.

Fins aquí ¿qué hi ha que dir? Cobran la mesada sense treballar, es cert, pero en cambi 's prenen la molestia de anar á cobrar la nómina.

La *gracia*, seria que 'ls hi portessin encare 'ls dineróns á domicili, com passa no lluny de Gracia...

✱

En lo banquet celebrat á Palacio lo día del Sant del Rey, van gastars'hi *vuyt mil duros*!

'Ls convidats eran *vuytanta* y per lo tant cada cubert valgué *cent duros*... ¿Qué devian menjar?

No es que 'ns hi oposém á la celebració d' aquestos tiberis, molt al contrari... Qui tingui diners, que 'n gastí... qu' aixís tothom viu!...

Pero... ab franquesa... Valia la pena de gastarlos millor haventhi com hi ha, tanta miseria y tantas familias sense pá, á causa de la malehida guerra de Cuba.

✱

Lo primer ball de máscaras que la societat *Centro Cómico Lírico* dongué en la platea del elegant teatro de Novetats, en la nit del passat dissapte, se veje sumament concorregut abundant lo bello sexo qu' estava dignament representat en gran part per distingidas y elegantas mascaretas ab trajos capritxosos y de irreprotxable gust.

Una numerosa orquesta baix la acertada direcció del mestre Gimenez, executá los balls, mereixent sa acertada elecció contínuas alabansas per los *amateurs* de Terpsicore.

Pera dissapte vetllada de la Candelera, s' anuncia lo segón ball, que es de esperar acreditará la justa fama de la distingida Societat.

✱

Un altre periódich, pregunta si 'ls regidors de Barcelona qu' han de constituir lo tribunal d' oposicions de la *copla de 'n Llántias*, ja saben de música...

¡Miréu que son batxillers aquesta gent!

¿Y que n' han de fer ells, de la *música*?

¡Vaya una *música*!

¡*Paniaguados*, calen, que ¡músichs ray!

Mentres sápigán tocar l' *Noy de la mare* y vinguin ben romanats, lo demés... son *músicas*!

Perque á l' últim pera lo que serveix la *copla* en qüestió... ¡con donya *Maria basta*!

¡Total per quatre valsos de festa major!....

✱

En lo quartel de San Francisco de Bilbao, hi ha en l' actualitat un *caloyo*, que diu que s' menja diariament, la racció corresponent á *vuyt* de 'ls seus companys... y encare 's queda ab gana!...

¡Quin *tiburón*!

Lo coronel del seu regiment, en vista de qu' encare queda defallit, li ha fet posar dugas raccións més...

Mal fet... ¡tot es mes gasto!...

Jo hauria fet com aquell que dava encenalls al ruch, per compte d' aufals, posantli avans ulleras verdas... Li hauria fet posar, al *caloyo*, ulleras de augment y aixís ab menos teca, hauria quedat tip, puig los vidres de multiplicar, li haurían fet la ilusió de que menjava 'l doble!

✱

Ahir tingué lloch lo judici oral d' una causa per estafa que comensá á instruhirse l' any 1887 ó siga fa nou anys..

Lo mes curiós, es que l' acusat encare es viu y 's belluga... lo qual sembla mentida, perque ab nou anys d' acusació sobre las costellas, sense saber si s' es culpable ó nó, n' hí ha prou per matar al home més robust.

¡Sórt que ja s' hi deu haver acostumat!...

✱

Dias enrera va correr la noticia de que 'l fill de 'n *Chapa* ó siga 'l *princep d' Asturias* bort 's trobava á Monserrat. Ara 's diu 'i 'l tenim á Barcelona...

La cosa no te rís de particular perque ja fa un parell d' anys qu' aquet *mestre*, volta molt per Espanya.

A propósit de la seva actual vinguda se'n conta una verdadera novela... Un amor romántich que 'l crida á Madrid, la oposició d' un pare, juraments d' amor,... plors, prechs, etcétera, etc.

Ab aixó, esperém que prompte menjarém confits!...

¡Que potser serán de *plom*!

¡Deu no ho fassí!

✱

Hem sentit dir, sense que responguém de la veracitat de la noticia, que un autor aburrit, desprestigiats y *reventat* en tot los sentits de la paraula, ha fet dir al redactor d' un setmanari que li ha descubert un sens fi de *galuperis*, que 's guardi d' ell, perque té intenció de menjársel á la *vinagreta*.

Si 'l rumor es cert, resulta que al últim l' autor de marras haurá fet alguna cosa *original*.

No obstant creyém que *gos que lladra*... no mossega y que l' autor en qüestió, ja procurarà *comprimirse*...

¡No mates más... si no 't pendrian per un torero... d' hivern!

Vamos... que la sanch no arribará al riu!...

CORRESPONDENCIA

No serveix lo que 'ns han enviat los senyors: R. Alonso Non Non; Pepet Vinyals; Antonet de Tarrassa; Ricart Pujol; E. Torrent y Costa; y J. S. C.

Joseph Pujadas Truch: Anirá.—Francesch Comas: Id.—Joan Rocavert: De vosté la fuga de consonants; los anagramas están mal versificats.—Dr. Tranquil: Insertarém «Preguntas».—Quimet Borrell: Torni á repassar la poesia «Declaració»; no hi ha fet las esmenas que vaig indicarli. Publicaré «Carta de Cuba». Pe 'l número extraordinari, ja vaig manifestarli qu' aprofitaria la falla.—M. Favut: Está bé.

Quedan molts cartas per contestar.

LA TOMASA

— PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERRARI —

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: †

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranjer, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6 — BARCELONA.

LITOGRAFÍA BARCELONESA

— de Ramón Estany —
6, Sant Ramón, 6, — BARCELONA

DESCONTENTAS

— Si pogués ser grassa!...
 — Si pogués ser primal...
 — ¡Tan seca ja es massa!
 — ¡Jo l' envejo, Quima!

— ¡Soch magre com ciril!
 — ¡Jo sò un monument!
 — ¡Cambiém, no suspiri!
 — ¡Ho accepto al moment!

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA-CARTA

Senyor

Ildefonso Capsigrany de Carriquiri
 Conca de Tremp

Apreciat oncle: Després de saludarlo de part de tota la familia, passo a participarli una desgracia ocorreguda en la persona del meu germà Minguet, que ja 'ns costa mes tres—inversa que no pesa.

Es lo cas, que va manarli la mare que portés una total per sopar. Com ja sab V., las coloquém en un prestatje de prop del cup, de modo que s' hi ha de pujar per medi d' una prima—segona—quarta.

En Minguet, vá pujarhi molt bé, pero al baixar, com que quarta prima—segona—quarta era prima—inversa—segona com un primera—segona, se li va rómpre anant a parar ell y total per terra. Als crits que l' lensava (puig sem-

blava un segona quan li han dat una garrotada) hi acudirem lo pare y jo pera alzarlo. Per colmo de desgracia, lo seu cap topá á una tres segona, de modo que té un xiribech mes que regular aprop del ull dret, qu' hasta al acte, nos créyam que 'l-tenia reventat.

Per fortuna no ha sigut res, puig lo meje nos ha dit que d' aquí quinze dias ja ho tindria cicatrisat.

Expresions de tota la familia en general y en part cular del seu neto: que molt l' estima y qu' espera ab ansia lo dia de poder abressarlo.

CARRIQUIRI.

Tarrassa, tans de tal mes, del any que som

XARADA

Prima—inversa mineral,
 dos—primera nom d' home es,
 una vocal es la tres
 y un teatro lo total.

C. G. (á) REDEMBACH.

TERS DE SILABAS

•••••
 •••••
 •••••

Sustituir los punts per lletres de manera que llegidas vertical y horizontalment diguin: 1.ª ratlla: Moble; 2.ª: Establiment púb ich; 3.ª: Util de cassador.

PEPET VINYALS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 386

Xarada-pérdua.—Hos—pi—tal.
 Xarada I.—Mar—ga—ri—de—ta.
 Xarada II.—A—re—nas.
 Logogrifo numérich.—Filomena.
 Geroglifich.—Un assassinat es comés per un assessi.

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
 6, Sant Ramon, 6.—BARCELONA